Н. ИМАНГУЛИЈЕВ

ЖУРНАЛИСТЛӘРИН БЕЈНӘЛХАЛГ ҺӘМРӘ'ЈЛИЈИ КҮНҮ

Бәшәр тарихиндә, зәманәмиздә мүһүм ичтимаи-сијаси һадисәләр тәгвиминин елә сәһифәләри олмушдур, елә һадисәләр баш вермишдир ки, онлар һеч бир вахт унудулмур, мәһәббәтлә вә ја нифрәтлә јада салыныр, тәнтәнә илә вә ја һүзүнлә, һиддәтлә гејд едилир. Јада салындыгча инсанлары јени мүһарибә аловлары гызышдыранлара, тәчавүзкарлыг вә гәсбкарлыг сијасәти јеридәнләрә гаршы мүбаризәјә, сүлһ, әмин-аманлыг, азадлыг вә сәадәт уғрунда мүбаризәјә, бирлијә, һәмрә'јлијә сәсләјир.

Икинчи дүнја мүһарибәсинин, алман-фашист ишғалчыларына гаршы совет халгынын Бөјүк Вәтән мүһарибәсинин салнамәсиндә дә белә күнләр чохдур. Белә күнләрдән бири дә 35 ил бундан габаг төрәдилмиш бир чинајәтлә әлагәдардыр. 1943-чү ил сентјабрын 8-дә фашист чәлладлар Чехословакија халгынын мәрд оғлу, мәтин вә горхмаз дөјүшчү, исте'дадлы журналист вә јазычы Јулиус Фучики е'дам етмишләр. Өләркән Јулиус Фучикин дедији «Еј инсанлар, мән сизи севирдим. Сајыг олун!» — сөзләри дүнјанын бүтүн мүтәрәгги журналистләри үчүн мүбариз чағырыш, мүбариз шүар олмушдур.

Јулиус Фучик аловлу бир трибун, коммунизм идејаларынын јорулмаз тәблиғатчы вә тәшвигатчыларындан бири иди. О, мәшһур «Фашист зинданындан сәсләр» әсәринин мүәллифидир. Онун Вәтәнә, халга, бүтүн бәшәријјәтә хидмәт һисси илә долу јарадычылығы фашизми ифша едир, инсанлары фашизмә гаршы мүбаризәјә сәсләјир. Фучикин әсәрләри инсанлары фашизм тохумунун нечә сәпилдији илә ондан нечә зәһәрли чүчәртиләр әмәлә кәлдији илә таныш едир, бу чүчәртиләри мәһв етмәјә чағырыр.

Икинчи дүнја мүһарибәси заманы дөјүш мејданларында, фашист зинданларында, әсир дүшәркәләриндә милјонларла инсан мәһв олмушдур. Онларын арасында журналистләр дә, јазычылар да, рәссамлар вә бәстәкарлар да вардыр. Онларын һамысынын һәјаты, мәрдлији кәләчәк нәсилләр үчүн нүмунәдир. Лакин Фучик хүсуси һөрмәтә лајигдир. О, өлүм ајағында белә кәләчәјә, уғрунда мүбаризә апардығы ишин гәләбә чалачағына чох бөјүк инам һисси кечирмишдир. О, журналист, јазычы, рәссам вә сијаси хадим кими өз мүбариз сәсини дәһшәтли өлүм гаршысында да учалтмышдыр.

Јулиус Фучик һагг иши үстүндә, ичтимаи азадлыг јолунда е'дам едилди. Лакин онун ады гәлбләрдә јашајыр, тарихә әбәди һәкк олунмушдур. Онун уғрунда мүбаризә апардығы мәгсәд, арзулар Авропанын бир сыра өлкәләриндә һәјата кечирилмишдир. Вахты илә фашизм

режими мәнкәнәсиндә боғулан милјон-милјон инсан Бөјүк Вәтән мүһарибәсиндә совет халгынын гәләбәси нәтичәсиндә инди азад нәфәс алыр, сосиализм вә коммунизм гуручулуғу јолу илә ирәлиләјир.

Бејнәлхалг журналистләр тәшкилаты IV конгресинин гәрары илә Јулиус Фучикин е'дам едилдији 8 сентјабр күнү һәр ил журналистләрин бејнәлхалг һәмрә'јлији күнү кими гејд едилир. Артыг нечә-нечә илләрдир ки, планетимизин һәр јериндә мүтәрәгги журналистләр бу мәрд мүбаризин әзиз хатирәсини јад едирләр. Бу күнү тәкчә журналистләр, мүтәрәгги фикирли гәләм саһибләри дејил, сүлһү, азадлығы, инсан ләјагәтини, ичтимаи тәрәггини әзиз тутан адамларын, империализм зоракылығына, онун төрәтдији чинајәтләрә гаршы чыханларын һамысы гејд едир.

Фучикин е'дам едилдији күндән 35 ил кечмиш олса да онун аловлу сөзләри инди дә инсанлары сајыг олмаға, сүлһү, достлуғу, гардашлығы, бејнәлхалг һәмрә'јлији горумаға чағырыр.

Бүтүн мүтәрәгги вә демократик мәтбуатын, радионун, телевизијанын әмәкдашлары, гәләм саһибләри журналистләрин бејнәлхалг һәмрә'јлији күнүнү достлуг вә гардашлыг күнү кими, өз гәләмини вә истедадыны, гәлбинин бүтүн һәрарәтини вә һәјатыны ичтимаи тәрәгги вә әдаләт уғрунда мүбаризә ишинә һәср едәнләрин бирлији күнү кими гејд едирләр. Инди дүнјанын тәрәггипәрвәр журналистләри мәтбуатын бөјүк гүдрәтиндән, тәшкилатчылыг күчүндән истифадә едәрәк инсанлары сүлһә, динчлијә, әмин-аманлыға сәсләјирләр.

Јер күрәсиндә јаранмыш вәзијјәт бүтүн мүтәрәгги мәтбуаты, мүтәрәгги журналистләри сүлһ уғрунда, милли истиглалијјәт уғрунда, гит'әләр вә халглар арасында сых әмәкдашлыг уғрунда, бејнәлхалг кәркинлији зәифләтмәк, силаһлары азалтмаг, нүвә силаһларыны гадаған етмәк, истилик-нүвә мүһарибәсинин гаршысыны алмаг, сүр'әтлә силаһланманы дајандырмаг уғрунда ардычыл мүбаризә апармаға чағырыр.

Бу үлви вә нәчиб мәгсәдләр уғрунда мүбаризәдә журналистләрин бејнәлхалг һәмрә'јлијинин мүстәсна әһәмијјәти вардыр. Мүртәче империалист даирәләри јени мүһарибәләр гызышдырмаг, гырғынлар төрәтмәк үчүн һәр чүр фитнә-фәсадлара әл атырлар. АБШ-ын вә дикәр капиталист өлкәләринин мүртәче мәтбуаты — гәзетләр, журналлар, радио вә телевизија халглар арасында нифаг салмаг, јени-јени мүһарибә аловлары гызышдырмаг, нәтичә е'тибары илә милјон-милјон динч, күнаһсыз инсанлары гырғына вермәк кими јыртычы мәгсәдләрә хидмәт едир, капитал истисмарындан, империалист зүлмүндән азад олмуш өлкәләрә гаршы олмазын бөһтанлар јајыр, бејнәлхалг кәркинлији күчләндирмәк үчүн дәридән-габыгдан чыхырлар.

Сон вахтларын һадисәләри көстәрир ки, дүнјанын империалист даирәләри, НАТО-нун рәһбәрләри халгларын мөһкәм сүлһ олмасыны тәләб едән арзуларына зидд чыхырлар. Јени, мүхтәлиф тәблиғат формалары пәрдәси алтында јенә дә Гәрбин буржуа тәблиғаты, АБШ-ын вә бә'зи башга өлкәләрин империалистләри сосиалист дөвләтләрин дахили ишләринә гарышыр, сосиализм дүнјасында күја «инсан һүгугларынын позулмасы» барәсиндә ријакарлыг, бөһтанчылыг кампанијаларыны гызышдырырлар. Мүртәче мәтбуат органларында әмәкдашлыг едән, инсанлыг ләјагәтини итирмиш журналистләр истисмарчы ағаларын булашмыш габ-гашығыны јаламаг сәадәтинә наил олмаг үчүн бу кампанијаја рәвач верир, һәгигәти исә пәрдәләјирләр.

Сосиализм өлкәләринин мәтбуаты, һабелә капиталист өлкәләринин мүтәрәгги мәтбуаты вә журналистләри исә сүлһ, достлуг, гардашлыг идејаларыны јајыр, бејнәлхалг кәркинлији зәифләтмәк уғрунда, бүтүн дүнја зәһмәткешләринин һәјатынын јахшылашдырылмасы уғрунда нәчиб иш апарырлар. Дөврүмүзүн башлыча мәсәләси, сүлһ уғрунда мүбаризәнин башлыча истигамәти олан тәрксилаһ мәсәләси мүтәрәгги мәтбуатын, мүтәрәгги журналистләрин диггәт мәркәзиндәдир. Сүлһ дүшмәнләрини һәр јердә ифша етмәк лазымдыр.

Сов.ИКП МК-нын Баш катиби, ССРИ Али Совети Рәјасәт Һеј'әтинин Сәдри Л. И. Брежнев јолдаш демишдир: «Бүтүн өлкәләрин зәһмәткешләринин һәјаты мәнафеји сон илләр дүнја мигјасында көрүлмүш ишләрин үстүндән гәләм чәкилмәсинә јол вермәмәји, бүтүн халглар үчүн һәгигәтән мөһкәм сүлһә доғру ирәлиләмәји тәләб едир. Бу мәгсәд бүтүн сүлһсевәр гүввәләрин биркә сә'ји илә һәјата кечирилә биләр вә инанырыг ки, һәјата кечириләчәкдир».

Дүнјанын мүтәрәгги мәтбуат ишчиләри журналистләрин бејнәлхалг тәшкилатында бирләшмишләр.

Совет журналистләри өз бејнәлмиләлчилик вәзифәләрини јеринә јетирәрәк бу тәшкилатын сыраларынын артмасы вә мөһкәмләнмәсинә һәр васитә илә јардым көстәрирләр. Бејнәлхалг тәшкилатын јарандығы илк күнләрдән онун үзвү олан совет журналистләри империализм вә мүһарибәјә гаршы журналистләрин ваһид чәбһәсинин бүтүн тәдбирләриндә фәал иштирак едирләр. Журналистләрин Москвада, Ленинградда, Совет Иттифагынын бир сыра дикәр шәһәрләриндә, һабелә Бакыда кечирилән бејнәлхалг көрүшләри, онларын бирлик вә һәмрә'јлијинин мөһкәмләнмәсинә, мәтбуат ишчиләринин бејнәлхалг демократик һәрәкатынын, мөһкәмләнмәсинә көмәк етмишдир.

Совет журналистләри 100-дән чох өлкәнин журналистләри илә әлагә сахлајырлар. Бизим журналистләр иттифагы Асијанын, Африканын, Латын Америкасынын өз өлкәләринин милли азадлығы вә истиглалијјәти угрунда мүбаризә апаран журналистләринә техники вә мадди јардым көстәрир. ССРИ Журналистләр Иттифагынын дә'вәти илә илдә өлкәмизә 500-дән чох журналист кәлир. Онлар совет адамларынын һәјаты илә, өлкәмиздә кедән бөјүк гуручулуг ишләри илә таныш олур, фикир, тәчрүбә мүбадиләси апарырлар.

Харичи журналистләр бизим Азәрбајчан Совет Сосиалист Республикасында да дөнә-дөнә олмуш, Совет Иттифагы халгларынын меһрибан гардашлыг аиләсиндә Азәрбајчан зәһмәткешләринин газандыглары бөјүк наилијјәтләрә һејран галмышлар. Азәрбајчан журналистләри дә өз нөвбәсиндә ССРИ Журналистләр Иттифагынын ишиндә, онун бејнәлхалг журналистләр тәшкилаты илә әлагәсиндә, бу јолда кечирилән тәдбирләрдә фәал иштирак едирләр. Сосиализм өлкәләринә вә бир сыра капиталист өлкәләринә сәфәрләри заманы өз тәәссүратлары һаггында Азәрбајчан журналистләринин мәтбуатда дәрч едилән јазылары чох бөјүк марагла охунур.

Советләр өлкәси бејнәлхалг аләмдә тәшәббүсү өз әлиндә мөһкәм сахлајыр, сүлһ јүрүшүнү фәал сурәтдә давам етдирир. Совет Иттифагы Коммунист Партијасынын Ленин харичи сијасәти совет халгы, совет журналистләри тәрәфиндән һәрарәтлә мүдафиә едилир.